

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 27 lutego 2020 r.

Pozycja 71

POSTANOWIENIE

z dnia 31 maja 2019 r.

Sygn. akt Ts 41/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej K.G. w sprawie zgodności:

art. 398⁹ § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm.) w zakresie, w jakim:

- 1) uzależnienia przyjęcia skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy do rozpoznania od spełnienia arbitralnych przesłanek, niepoddających się obiektywnej kontroli, a ponadto nie przewiduje środków odwoławczych od postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) decyzję o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania uzależnienia od niezaskarżalnego postanowienia wydanego przez Sąd Najwyższy w składzie jednoosobowym,

z art. 2, art. 45 ust. 1, art. 78 zdanie pierwsze, art. 175 ust. 1, art. 176 ust. 1 oraz art. 183 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W sporządzonej przez adwokata i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 5 marca 2018 r. (data nadania) skardze konstytucyjnej K. G. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Skarga konstytucyjna została wniesiona w związku z następującą sprawą.

Sąd Najwyższy, na posiedzeniu niejawnym, postanowieniem z 19 października 2017 r. (sygn. akt [...]) odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej skarżącego. W pismach kierowanych do Pierwszej Prezes Sądu Najwyższego skarżący wskazywał na bezpodstawnosć odmowy oraz wnosił o wyznaczenie terminu rozprawy. Sąd Najwyższy udzielając odpowiedzi, w pismach z 14 grudnia 2017 r. oraz 16 stycznia 2018 r. wskazał, że postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest prawomocne i nie podlega dalszemu rozpoznaniu. Wniosek skarżącego o wyznaczenie rozprawy jest zatem bezpodstawny.

Skarżący wskazuje, że za sprzeczne z Konstytucją należy uznać takie ukształtowanie postępowania kasacyjnego, które może być zakończone bez merytorycznego rozpoznania skargi kasacyjnej. Jednocześnie zwraca uwagę na brak możliwości odwołania się od takiego rozstrzygnięcia do sądu drugiej instancji lub do Sądu Najwyższego.

Zdaniem skarżącego art. 398⁹ § 1 i 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, ze zm., obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, ze zm.; dalej: k.p.c.) narusza prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji), oraz prawo do zaskarżenia orzeczeń i decyzji wydanych w pierwszej instancji (art. 78 zdanie pierwsze Konstytucji). Ponadto skarżący wskazuje, że zaskarżony przepis jest niezgodny z: art. 2 Konstytucji, zgodnie z którym Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej; art. 175 ust. 1 Konstytucji, w myśl którego wymiar sprawiedliwości w Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne oraz sądy wojskowe; art. 176 ust. 1 Konstytucji, który stanowi, że postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne oraz art. 183 ust. 2 Konstytucji, zgodnie z którym Sąd Najwyższy wykonuje także inne czynności określone w Konstytucji i ustawach.

Zarządzeniem sędziego Trybunału z 15 listopada 2018 r. skarżący został wezwany do uzupełnienia braków formalnych skargi konstytucyjnej przez udokumentowanie daty doręczenia skarżącemu postanowienia Sądu Najwyższego z 19 października 2017 r. (sygn. akt [...]).

W piśmie z 12 grudnia 2018 r. skarżący ustosunkował się do powyższego wezwania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Skarga konstytucyjna jest szczególnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności lub praw. Musi ona spełniać przesłanki jej dopuszczalności, które zostały określone w art. 79 ust. 1 Konstytucji, a doprecyzowane w ustawie z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK). Zgodnie z art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK skarga konstytucyjna może zostać wniesiona do Trybunału Konstytucyjnego dopiero po wyczerpaniu drogi prawnej, w terminie trzech miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia.

2. Skarżący przede wszystkim nie uzupełnił braków formalnych skargi, albowiem nie udokumentował daty otrzymania postanowienia Sądu Najwyższego z 19 października 2017 r. (sygn. akt [...]). Powołanie się przez skarżącego na termin doręczenia tego postanowienia w jednym z pism kierowanych do Sądu Najwyższego nie może być uznane za spełnienie wymagania udokumentowania tej daty.

Okoliczność ta stanowi samodzielną podstawę odmowy nadania skardze dalszego biegu (art. 61 ust. 4 pkt 2 u.o.t.p. TK).

3. Niezależnie od powyższego, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego termin do wniesienia skargi konstytucyjnej jest terminem materialnoprawnym, niepodlegającym przywróceniu (zob. m.in. postanowienie TK z: 4 kwietnia 2014 r. i 25 czerwca 2014 r., sygn. Ts 5/14, OTK ZU nr 3/B/2014, poz. 245 i 246). W razie jego upływu uprawnienie skarżącego do wniesienia skargi konstytucyjnej wygasa. Oznacza to, że wskazana przez skarżącego „ożywion[a] korespondencj[a] z Sądem Najwyższym”, abstrahując od oceny jej przyczyny, nie stanowi podstawy do przywrócenia terminu.

4. Skarżący jako ostateczne orzeczenie w sprawie wskazał postanowienie Sądu Najwyższego z 19 października 2017 r. (sygn. akt [...]), które, jak wyjaśnił, zostało mu doręczone 10 listopada 2017 r. Od tego dnia rozpoczął bieg trzymiesięczny termin do wniesienia skargi konstytucyjnej. Termin ten upłynął skarżącemu 10 lutego 2018 r. Skarga konstytucyjna została natomiast nadana 5 marca 2018 r., a zatem z przekroczeniem terminu określonego w u.o.t.p. TK.

Okoliczność ta jest także samodzielną podstawą odmowy nadania skardze dalszego biegu (art. 77 ust. 1 w zw. art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK).

W tym stanie rzeczy, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.